

## *Eindtermen ICT in het basis- en 1<sup>ste</sup> graad secundair onderwijs*

ICT in het onderwijs is een vernieuwing die van onderuit is gestart, door enthousiaste leerkrachten en directeurs. Dit leidde al van in het begin tot grote verschillen tussen scholen onderling. Sommige scholen staan vrij ver wat de integratie van ICT betreft en investeerden in materiaal en mensen. In andere scholen is er nog nauwelijks sprake van ICT-integratie. Bij de instroom van leerlingen in de eerste graad van het secundair onderwijs blijkt dat sommige leerlingen al heel vaardig zijn met de computer, terwijl anderen nog niet eens de echte basishandelingen beheersen. De sterke aanwezigheid van ICT in onze samenleving verhoogt dus het risico dat leerlingen ongelijke kansen krijgen. Het onderwijs heeft echter de maatschappelijke opdracht het ontstaan van mogelijke ongelijke kansen op vlak van ICT-competenties in te dijken. Een gericht kader aan minimale verwachtingen waaraan elke school moet voldoen kan op dat vlak de ongelijkheid tegengaan.

Veel scholen geven bovendien een zeer beperkte invulling aan ICT-competenties. Men beperkt zich daarbij teveel tot instrumentele, technische of procedurele vaardigheden in functie van een welbepaald softwarepakket. Onze complexe maatschappelijke context vraagt evenwel een bredere invulling van ICT-competenties, met name het probleemoplossend vermogen om met behulp van ICT taken, problemen en aspiraties adequaat aan te pakken.

We stellen ook vast dat ICT nog in onvoldoende mate geïntegreerd is in het onderwijs. Niemand twijfelt aan de meerwaarde van ICT ter ondersteuning van onderwijsleerprocessen. Niet alleen houdt ICT de mogelijkheden in om leerprestaties te verbeteren, het blijkt ook positieve effecten te hebben op de motivatie van leerlingen, het ondersteunen van hedendaagse leervormen zoals samenwerkend leren en zelfsturend leren.

Bovendien blijkt dat ICT kan ingezet worden om functiebeperkingen te compenseren en zelfs te neutraliseren. Dit kan de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van mensen met een handicap vergroten, ook binnen het onderwijs.

Er werd dan ook op vlak van ICT-integratie een nood aan houvast vastgesteld in het basis- en secundair onderwijs. Dit leidde in 2003 tot de brochure “ICT-competenties in het basisonderwijs”, een referentiekader met negen clusters van doelen onder negen hoofdcompetenties ICT. In 2005 en 2006 werden, vertrekkend vanuit dit referentiekader, 7 leergebiedoverschrijdende eindtermen voor het einde van de basisschool voorgesteld (ontwikkelingsdoelen in het buitengewoon basisonderwijs) en 9 vakoverschrijdende eindtermen voor de eerste graad van het secundair onderwijs.

Er is voor gekozen om te werken met leergebied- en vakgebiedoverschrijdende eindtermen die eerder generiek van aard zijn. Dit om te voorkomen dat het onderwijs zich zou richten op of beperken tot het gradueel aanleren en evalueren van enkele populaire softwareprogramma's. Deze eindtermen dienen eerder op een kwalitatieve en kwantitatieve wijze geïntegreerd te worden in de dagdagelijkse leeromgeving. Daarmee wordt duidelijk een heel andere keuze gemaakt dan bij het “Europees computerrijbewijs”, die meer dan 350 ICT-doelen omvatte die hoofdzakelijk instrumenteel/technisch van aard zijn. Deze einddoelen sluiten meer aan bij een leergang informatica en zijn minder geschikt voor een totale integratie van ICT in de leeromgeving van de leerling.

Samengevat worden volgende eindtermen/ontwikkelingsdoelen weerhouden:

Voor het gewoon en buitengewoon basisonderwijs:

- **De leerlingen hebben een positieve houding tegenover ICT en zijn bereid ICT te gebruiken ter ondersteuning van hun leren.**
- **De leerlingen gebruiken ICT op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier.**
- **De leerlingen kunnen zelfstandig oefenen en leren in een door ICT ondersteunde leeromgeving**
- **De leerlingen kunnen ICT gebruiken om eigen ideeën creatief vorm te geven.**
- **De leerlingen kunnen met behulp van ICT voor hen bestemde digitale informatie opzoeken, verwerken en bewaren.**
- **De leerlingen kunnen ICT gebruiken bij het voorstellen van informatie aan anderen.**
- **De leerlingen kunnen ICT gebruiken om op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier te communiceren.**

Deze eindtermen/ontwikkelingsdoelen schetsen de contouren van wat van een school verwacht wordt inzake ICT. Het is geenszins de bedoeling om te komen tot een uniformisering van wat er in scholen zal gebeuren met ICT.

Vandaag tonen verschillende studies (bv. Conlon en Simpson 2003, Harrison et al 2002, PISA 2006) aan dat de integratiegraad van ICT in de klas nog betrekkelijk laag is. Met deze eindtermen/ontwikkelingsdoelen die leergebied- en vakgebiedoverschrijdend zijn moet de integratie een stuk verhogen. Maar dat kan alleen maar een effect hebben als er in de klassen ook voldoende en adequate infrastructuur voorhanden is. Afhankelijk van het onderwijsniveau, de kenmerken van de leerlingenpopulatie, het cursusaanbod of de richtingen die een onderwijsinstelling aanbiedt, zijn er verschillende behoeften aan ICT-infrastructuur . Met de introductie van de eindtermen voor ICT verhoogt de overheid haar verwachtingen ten aanzien van de scholen.

### **Nieuwe investering in ICT-infrastructuur: waar, wat en wanneer**

Daarom voorzien we extra middelen voor de scholen en centra voor basiseducatie die op basis van onderstaande verdeelsleutel aan de onderwijsinstellingen zullen worden toegekend:

	2007	2008
Basisonderwijs	14.000.000 euro	5.000.0000 euro
Secundair onderwijs	11.000.000 euro	4.000.0000 euro
Centra voor basiseducatie	875.000 euro	300.000 euro
Totaal	25.875.000 euro	9.300.000 euro

Gezien de specifieke noden in het buitengewoon basis- en secundair onderwijs (klasgrootte bv.) wordt een wegingsfactor van 1,5 toegepast om die onderwijsvormen zwaarder te laten doorwegen op de verdeling van de middelen.

*a. Basisonderwijs*

Voor BaO is in 2007 14 mio euro beschikbaar. Voor het buitengewoon basisonderwijs wordt een wegingsfactor van 1,5 toegepast, m.a.w. een leerling uit het BuO weegt 1,5 keer zwaarder dan een leerling uit het gewoon onderwijs. Uit simulaties blijkt dat de impact van een weging pas vanaf een factor 1,5 effectief voelbaar is op het terrein, gezien de relatief kleine leerlingenaantallen in het BUO.

Voor 2008 zorgen we voor een soortgelijke verdeling op basis van nieuwe leerlingenaantallen.

<i>Niveau</i>	<i>Aantal lln</i>	<i>Wegings- factor</i>	<i>Gewogen aantal</i>	<i>Budget in €</i>	<i>Budget per lln</i>	
<b>Gewoon kleuter</b>	233.799	1	233.799	4.898.089,05	20,95	
<b>Buitengewoon kleuter</b>	1.954	1,5	2.931	61.404,45	31,42	
<b>Gewoon lager</b>	390.826	1	390.826	8.187.804,7	20,95	
<b>Buitengewoon lager</b>	26.961	1,5	40.441,5	847.249,42	31,42	
<b>Totaal basis</b>	653.540		667.997,5	<b>13.994.547,62</b>		

This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.  
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.  
This page will not be added after purchasing Win2PDF.